

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 21/03-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť M. H., bytom B., prechodne bytom D. n. V., zastúpenej advokátkou Mgr. Z. K., Phd., B., vo veci porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV, Krajského súdu v Bratislave, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 28. októbra 2002 doručená sťažnosť M. H., bytom B., prechodne bytom D. n. V. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou Mgr. Z. K., Phd., B., ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenie ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Protokolu č. 1 k

dohovoru (ďalej len „protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“), Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) a Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“).

Sťažovateľka uviedla, že ústavný súd na základe jej sťažnosti 10. júla 2002 rozhodol nálezhom sp. zn. II. ÚS 59/02 nasledovne:

„1. Základné právo M. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 15 E 195/00 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava IV prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 E 195/00 konal bez zbytočných prietahov.

3. M. H. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 18.000,- Sk (slovom: osemnásťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava IV povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Napriek tomu, že uvedený nález ústavného súdu sa stal právoplatným 12. augusta 2002 a vo výroku o priznaní primeraného finančného zadostučinenia sa stal vykonateľným 14. októbra 2002, sťažovateľka namieta, že okresný súd ho do podania tejto sťažnosti nevykonal ani v bode 2 a ani v bode 3 výroku, t. j. ani nekonal bez (ďalších) zbytočných prietahov a ani nevyplatil sťažovateľke priznané primerané finančné zadostučinenie vo výške 18 000,-- Sk.

Sťažovateľka pritom v záujme realizácie predmetného nálezu ústavného súdu urobila tieto úkony:

- dňa 20. augusta 2002 podala na okresný súd žiadosť „o výkon nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 59/02-25 z 10. júla 2002 a o zaslanie zaplattenie priznaného finančného zadostučinenia na adresu ... prechodného bydliska ... resp. o zaslanie výzvy, na základe ktorej si bude môcť primerané finančné zadostučinenie prevziať osobne“;

- dňa 4. septembra 2002 podala na krajský súd, ministerstvo spravodlivosti a ministerstvo financií rovnakú žiadosť „o výkon nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 59/02-25 z 10. júla 2002 a o zaplatenie priznaného finančného zadosťučinenia na adresu ... prechodného bydliska ... resp. o zaslanie výzvy, na základe ktorej si bude môcť primerané finančné zadosťučinenie prevziať osobne“.

Na vyššie uvedené žiadosti sťažovateľky krajský súd, okresný súd, ministerstvo financií a ministerstvo spravodlivosti reagovali nasledovne:

Krajský súd listom z 11. septembra 2002 sťažovateľke oznámil: „... *Vašu požiadavku o vyplatenie finančného zadosťučinenia priznaného rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky číslo II. ÚS 59/2002-25 zo dňa 10. 7. 2002, ktoré Vám bol Okresný súd Bratislava IV povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, sme odstúpili príslušnému okresnému súdu, ktorý je povinný túto platbu realizovať.*“

Okresný súd listom z 12. septembra 2002 sťažovateľke oznámil nasledovné: „*Okresný súd Bratislava IV nemá v rozpočte na rok 2002 pridelené prostriedky na uhradenie Vám priznaného finančného zadosťučinenia. Keďže nálezom Ústavného súdu nám bola uložená povinnosť uhradiť vám 18.000,- Sk požiadali sme dňa 12. 9. 2002 Krajský súd v Bratislave o zvýšenie rozpočtu o túto sumu. Po vybavovaní našej žiadosti Vám priznanú čiastku uhradíme.*“

Ministerstvo financií listom z 18. septembra 2002 sťažovateľke oznámilo: „... *z dôvodu vecnej príslušnosti bolo Vaše podanie odstúpené na priame vybavenie Okresnému súdu Bratislava IV, Saratovská 1/A, Bratislava.*“

Ministerstvo spravodlivosti listom z 23. septembra 2002 oznámilo sťažovateľke nasledovné: „*Oznamujeme Vám, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky nerealizuje nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky. Vyplatenie finančných prostriedkov prináleží vo Vašom prípade Okresnému súdu Bratislava IV, ktorému Ústavný súd Slovenskej republiky doručil kópiu nálezu.*“

Krajský súd v Bratislave dňa 23. septembra 2002 požiadala Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o pridelenie rozpočtových prostriedkov na vyplatenie Vášho nálezu. Nakoľko Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v roku 2002 na

uvedený účel nemá rozpočtové prostriedky, je potrebné požiadať Ministerstvo financií Slovenskej republiky o vykonanie rozpočtového opatrenia. Po zvýšení rozpočtových prostriedkov Ministerstvom financií Slovenskej republiky prostriedky na realizáciu Vášho nálezu budú zaslané na príslušný súd, ktorý Vám uhradí čiastku 18 tis. Sk.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti podľa názoru sťažovateľky okresný súd svojou nečinnosťou porušil čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru dvakrát, a to tým, že:

<1. po nadobudnutí vykonateľnosti bodu 2 výroku nálezu Ústavného súdu SR, t. j. po 21. auguste 2002 nezačal ihneď konať bez zbytočných prieťahov. Po tom čo sa 17. júna 2002, teda ešte pred vynesení nálezu Ústavného súdu SR, uskutočnilo pojednávanie ..., sudkyňa dala spis na lehotu štyroch mesiacov. Dôvodom tohto postupu sudkyne je „čakanie“ na vybavenie návrhu na vklad vlastníckeho práva k bytu do katastra nehnuteľností, ktorý doručil Správe katastra Bratislava IV dňa 14. marca 2002 povinný - bývalý manžel sťažovateľky.

Dňa 19. júna 2002 došiel Okresnému súdu Bratislava IV list sťažovateľky z 18. júna 2002 adresovaný povinnému, ktorým ho žiada o vydanie kľúčov od bytu.

Dňa 15. augusta 2002 sťažovateľka osobne doručeným podaním informovala Okresný súd Bratislava IV, že povinný (jej bývalý manžel) nerešpektuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave a neumožňuje jej bývať v predmetnom byte do zabezpečenia náhradného bytu, a to ani na písomné ani na telefonické dožiadania. Sťažovateľka ďalej uviedla, že správanie odporcu je agresívne a vulgárne, že dňa 13. augusta 2002 musela volať policajnú hliadku, pretože bývalý manžel ju fyzicky i slovne napadol. Informuje, že záznam o zásahu policajnej hliadky je na policajnej stanici, Janotova ul., Bratislava IV. Sťažovateľka ďalej v tomto podaní zdôraznila, že ani za asistencie policajnej hliadky sa do bytu nedostala, že má obavy o svoj život, pretože nemá kde bývať. Preto súčasne požiadala o výkon rozhodnutia, tak ako to povinnému ukladá krajský súd a žiadala byť ...

Podanie sťažovateľky z 15. augusta 2002, ale aj z 18. júna 2002 bolo založené do spisu, ale v spise sa nenachádza žiadny pokyn či záznam sudkyne a vo veci nebol urobený žiadny procesný či meritórny úkon.

V ten istý deň, teda 15. augusta 2002 sa sťažovateľka dostavila aj na Krajský súd v Bratislave a opätovne namietala nečinnosť Okresného súdu Bratislava IV, na čo reagovala predsedníčka Krajského súdu v Bratislave listom z 20. augusta 2002. V ňom žiada predsedníčku Okresného súdu Bratislava IV o správu o stave konania od 17. júna 2002 a navrhuje, v prípade pretrvávania prietáhov, vyvodiť voči JUDr. L. disciplinárny postih.

V súvislosti s vyššie uvedeným sťažovateľka vyčíta Okresnému súdu Bratislava IV to, že

- a) dňa 17. júna 2002 dal spis na lehotu štyroch mesiacov, hoci konajúcej sudkyňi musí byť známe (iura novit curia) ustanovenie § 32 ods. 1 zákona NR SR č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov. Podľa § 32 ods. 1 „Správa katastra rozhodne o návrhu na vklad do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na vklad“. Sťažovateľke preto nie je zrejmé, prečo sudkyňa nedala spis na lehotu 30 dní. Navyše návrh na vklad vlastníckeho práva k bytu do katastra nehnuteľností bol doručený Správe katastra Bratislava IV 14. marca 2002, teda v čase keď sudkyňa dávala spis na lehotu štyroch mesiacov vedela, že kataster už výrazne prekročil zákonom stanovenú lehotu uvedenú v § 32 ods. 1. Nedodržanie lehoty nakoniec potvrdzuje aj odpoveď prednostky Katastrálneho úradu v Bratislave z 26. augusta 2002, ktorá bola reakciou na sťažnosť sťažovateľky na prietahy v uvedenom katastrálnom konaní. V odpovedi prednostka uvádza: „Je nám ľúto, že Vaše námietky uvedené v sťažnosti smerujúce proti nedodržaniu zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu na vklad ... sú opodstatnené. Zabezpečenie nápravy uvádzaného stavu v súčasných podmienkach nie je v silách Správy katastra ani Katastrálneho úradu. Neprimeraný nárast požiadaviek – podaných návrhov na vklad v posledných obdobiach – je neadekvátny nezmeneným kapacitným a technickým možnostiam Správy katastra ...“.
- b) po založení podaní sťažovateľky z 15. augusta 2002 a 18. júna 2002, v ktorých poukazuje na závažné skutočnosti sudkyňa opäť nekonala a nepostupovala bez zbytočných prietáhov.

Krajský súd v Bratislave v rozsudku z 11. decembra 1997 (sp. zn. 28 Co 172/1997-134) uviedol – rozhodol, že „odporkyňa je povinná sa z bytu vystáhnout' do 15 dní po tom, čo jej bude zabezpečený náhradný byt“, pričom v odôvodnení upresnil, že „odporkyňa nič

nebráni, aby sa do bytu nast'ahovala, pretože naďalej jej pretrváva právo bývania až do doby, kým navrhovateľ nezabezpečí primeranú bytovú náhradu vo forme náhradného bytu o ktorej odvolací súd rozhodol podľa § 712 ods. 6 Obč. zák.“.

Vzhľadom na vyššie uvedené mala/mohla sudkyňa predvolať povinného na výsluch a opätovne ho poučiť o povinnosti určenej rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, t. j. o povinnosti umožniť sťažovateľke nast'ahovať sa do bytu a realizovať tak právo bývania.

2) nevyplatil sťažovateľke v zákonom i nálezom stanovenej dvojmesačnej lehote od právoplatnosti nálezu primerané finančné zadost'účinenie vo výške 18.000,- Sk. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci BURDOV V. RUSKO zo 7. mája 2002, v ktorom sa uvádza: „... Štátne orgány nesmú odôvodňovať nesplnenie si záväzkov vyplývajúcich z rozsudku nedostatkom peňazí“.

Podľa sťažovateľky jej nesmie byť zabránené v tom, aby mala pôžitok z úspechu konania pred Ústavným súdom SR, pretože v tomto konaní išlo o zodpovednosť Okresného súdu Bratislava IV za priet'ahy v konaní a primerané finančné zadost'účinenie za nemajetkovú ujmu, ktorú utrpela v dôsledku zbytočných priet'ahov v konaní Okresného súdu Bratislava IV.

Nevyplatením primeraného finančného zadost'účinenia stratili záruky práva na spravodlivý proces, ktoré sťažovateľka požívala v konaní na Ústavnom súde SR, svoj *raison d'être*. V prípade sťažovateľky to platí dvojnásobne, pretože slovenské právne predpisy jej najprv „veľkoryso“ umožnili podať sťažnosť na Ústavný súd SR, aby jej následne po tom čo jej sťažnosť bola úspešná oznámili, že momentálne peniaze na vyplatenie primeraného finančného zadost'účinenia nemajú. Na kúpu obrazu pre odchádzajúceho ministra sa však podľa sťažovateľky peniaze našli.

Sťažovateľka súčasne uvádza, že podľa Ústavného súdu SR „za zbytočné priet'ahy v konaní ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou považuje aj stav, ak rozhodujúci orgán prekročí zákonom ustanovenú lehotu na rozhodnutie“.

Zároveň platí, že „ak je čas splnenia ustanovený kogentne právnym predpisom, účastníci záväzkovoprávneho vzťahu sú ním viazaní“ (R 29/2000).

Krajský súd v Bratislave, Ministerstvo spravodlivosti SR a Ministerstvo financií SR porušili článok 46 ods. 1, článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1

Dohovoru tým, že neposkytli Okresnému súdu Bratislava IV súčinnosť pri výkone bodu 3 výroku nálezu Ústavného súdu SR a tým, že sa správali obštrukčne. Z korešpondencie medzi sťažovateľkou a uvedenými orgánmi vyplýva, že tieto nemali skutočný záujem na tom, aby suma 18.000,- Sk bola sťažovateľke vyplatená v zákonom i nálezom stanovenej dvojmesačnej lehote.

Jediný, kto sa skutočne snažil o výkon nálezu Ústavného súdu SR bola samotná sťažovateľka.

Vzhľadom na vyššie uvedené došlo nevykonaním príkazu konať bez zbytočných prieťahov a nevyplatením primeraného finančného zadosťučinenia v lehote dvoch mesiacov k porušeniu práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru.>

Sťažovateľka je toho názoru, že okresný súd porušil aj čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 protokolu k dohovoru tým, že v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu sťažovateľke nevyplatil primerané finančné zadosťučinenie vo výške 18 000,-- Sk. Krajský súd, ministerstvo spravodlivosti a ministerstvo financií porušili podľa presvedčenia sťažovateľky čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 protokolu č. 1 k dohovoru tým, že neposkytli okresnému súdu včasnú súčinnosť pri vyplácaní primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 18 000,-- Sk.

<V tejto súvislosti sťažovateľka opätovne poukazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci BURDOV v. RUSKO zo 7. mája 2002. Európsky súd pre ľudské práva v ňom totiž znovu zopakoval, že „právny nárok môže zakladať držbu v zmysle článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, ak je dostatočne preukázateľné, že je vymožitelný. Z toho potom vyplýva, že nemožnosť ... zabezpečiť si výkon rozsudkov je zásahom do práva na pokojné užívanie majetku, ako je uvedené v prvej vete prvého odseku článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru.>

Podľa sťažovateľky <niet teda pochyb, že článok 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru chráni aj také majetkové hodnoty ako sú pohľadávky, čo je zrejmé aj z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Antonakopoulos, Vortselová a Antonakopoulou v. Grécko....

Rovnako ako Európsky súd pre ľudské práva už judikoval aj Ústavný súd SR, pre ktorý majú právne názory Európskeho súdu pre ľudské práva „podporný význam pri podávaní výkladu ústavy“ (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 22/2000 zo 4. januára 2001). Vo veci sp. zn. II. ÚS 19/1997 Ústavný súd SR rozhodol, že „majetok, ktorý je predmetom ochrany zaručenej podľa čl. 20 ústavy, zahŕňa nielen veci, ale aj práva a iné majetkové hodnoty“.

Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych názorov niet sporu o tom, že nález Ústavného súdu SR priznal sťažovateľke právo na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 18.000,- Sk. Inými slovami povedané, sťažovateľka mala (má) voči Okresnému súdu Bratislava IV právo na inkasovanie tejto pohľadávky, ktorú teda treba jednoznačne považovať za majetok v zmysle článku 20 ods. 1 Ústavy SR a článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru. Podľa sťažovateľky však práve v jej prípade už nie je potrebné skúmať či bola zachovaná spravodlivá rovnováha medzi všeobecným záujmom spoločenstva a imperatívmi ochrany práv sťažovateľky, pretože namietaný zásah je v rovine slovenského práva zjavne nezákonný a teda nezlučiteľný s právom sťažovateľky podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR a článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru.

Zákon NR SR č. 38/1993 Z. z. totiž v § 56 ods. 5 výslovne uvádza:

„Ak Ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu.“

Tento normatívny text Ústavný súd SR pretransformoval aj do bodu 3 výroku nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002.

Vzhľadom na vyššie uvedené došlo nevyplatením priznaného primeraného finančného zadosťučinenia v zákonom a nálezom stanovenej lehote k nezákonnému a svojvoľnému zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľky podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a do práva sťažovateľky na pokojné užívanie majetku (zásah spadá pod prvú vetu prvého odstavca článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru) podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru a teda k porušeniu článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru.>

Sťažovateľka je toho názoru, že v danom prípade nemá k dispozícii žiadne opravné alebo iné prostriedky nápravy, preto sa obrátila s touto sťažnosťou na ústavný súd. Ďalej dodala, že <keby nimi však aj disponovala, ich nevyčerpanie by nebolo možné pričítať na ujmu sťažovateľke, a to vzhľadom na predmet konania pred Ústavným súdom SR.

Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.

„Ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.“

Práve okolnosti, za ktorých už raz došlo k porušeniu práv sťažovateľky zo strany štátu (t. j. porušenie článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru zo strany Okresného súdu Bratislava IV), ako aj okolnosti po vynesení nálezu Ústavného súdu SR (právny „ping – pong“ slovenských štátnych orgánov, ktoré buď tvrdili, že im nepatrí realizácia nálezov Ústavného súdu SR alebo, že na vyplatenie primeraného finančného zadost'učinenia nemajú finančné (rozpočtové) prostriedky; kúpa obrazu za niekoľko desiatok tisíc slovenských korún ministrom spravodlivosti SR; pretrvávajúce priet'ahy v exekučnom konaní a postavenie sťažovateľky ako „prosebníčky“ o zaplatenie 18.000,- Sk, teda okolnosti z ktorých jednoznačne vyplýva, že sa opäť chráni štátna moc pred občanom a že „poškodený“ je opäť na pokraji spoločenského záujmu) treba v prípade sťažovateľky považovať za „dôvody hodné osobitného zreteľa“ v zmysle § 53 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.

Inými slovami povedané, vyžadovať od sťažovateľky vyčerpanie akýchkoľvek právnych prostriedkov by predstavovalo neprimerané právne terorizovanie, ku ktorému by došlo len preto, že povinný štátny orgán si neplní svoje povinnosti a záväzky vyplývajúce z nálezov odvolávajúc sa pritom aj na nedostatok finančných prostriedkov.

V súvislosti s vyššie uvedeným - ako to vyplýva zo sťažnosti - je súčasne nutné poukázať aj na aktívne správanie sťažovateľky ihneď po vynesení nálezov Ústavného súdu SR (ale aj krátko pred ním) a zdôrazniť, že

- 1) dňa 15. augusta 2002 sa sťažovateľka dostavila na Krajský súd v Bratislave a poukázala na opätovné priet'ahy v konaní Okresného súdu Bratislava IV;

- 2) dňa 15. augusta 2002 napísala Okresnému súdu Bratislava IV (podanie osobne odovzdala na Okresnom súde Bratislava IV) a v liste poukázala na problémy s výkonom rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. decembra 1997; tieto problémy vyplývajú aj z jej listu z 18. júna 2002;
- 3) dňa 20. augusta 2002 a 4. septembra 2002 sa obrátila na Okresný súd Bratislava IV, Krajský súd v Bratislave, Ministerstvo spravodlivosti SR a Ministerstvo financií SR so žiadosťou o vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia;
- 4) dňa 7. júla 2002 podala Katastrálnemu úradu Bratislava IV sťažnosť proti nedodržaniu zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu na vklad, ktorá bola po prešetrení vyhodnotená ako opodstatnená...

Berúc do úvahy všetky fakty uvádzané v tejto sťažnosti, sťažovateľka navrhuje, aby sa Ústavný súd SR pri prerokúvaní tejto sťažnosti neriadil poradím, v akom mu došla a aby ju postupujúc podľa § 26 zákona NR SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, považoval za naliehavú (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 66/2002 z 23. apríla 2002).

Sťažovateľka súčasne žiada Ústavný súd SR, aby ak vyhovie tejto sťažnosti, podľa § 36 ods. 2 uložil Okresnému súdu Bratislava IV, Krajskému súdu v Bratislave, Ministerstvu spravodlivosti SR a Ministerstvu financií SR zaplatiť trovy jej právneho zastúpenia v sume 16.300,- Sk (slovom: šesťtisícristo *pozn. správne malo byť šestnásťtisícristo* slovenských korún) advokátke Mgr. Z. K., PhD.

Uplatnené trovy právneho zastúpenia predstavujú tarifnú odmenu podľa § 13 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.>

Sťažovateľka napokon uviedla, že nejednotné rozhodovanie ústavného súdu v otázke odmietnutia sťažnosti z dôvodu obnovy práv ju vedie k tomu, že navrhuje ústavnému súdu, aby o tejto sťažnosti rozhodol aj v prípade, že v priebehu konania pred ústavným súdom bude nález ústavného súdu č. k. II ÚS 59/02-25 z 10. júla 2002 vykonaný, čo by mohol

ústavný súd vykladať aj ako obnovu práv, a teda zánik predmetu konania pred ústavným súdom.

V podaní sa ďalej uvádza:

„Dôvodom návrhu sťažovateľky na pokračovanie v konaní pred Ústavným súdom SR aj v prípade obnovy práv sú nasledovné skutočnosti:

- 1) legitímny záujem sťažovateľky na vydaní nálezu Ústavného súdu SR konštatujúceho porušenie jej základných práv a priznávajúceho primerané finančné zadost'učinenie. Pre sťažovateľku, ale aj verejnosť má význam aj samotná deklarácia porušenia práv aj existencia možnosti Ústavného súdu SR priznať sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie.
- 2) existujúce riziko opakovania namietaného porušenia základných práv, a to nielen voči sťažovateľke, ale aj voči iným osobám, ktoré boli rovnako v konaní pred Ústavným súdom SR úspešné ... Riziko opakovania namietaného porušenia základných práv sa samozrejme týka aj tých istých orgánov verejnej moci (Okresného súdu Bratislava IV, Krajského súdu v Bratislave, Ministerstva spravodlivosti SR a Ministerstva financií SR) alebo iných orgánov s rovnakou právomocou (iný všeobecný súd, iný ústredný orgán štátnej správy).
- 3) záujem Ústavného súdu SR na výkone vlastných nálezov, ako aj vytvorenie precedensu v danej oblasti. To, že výkon nálezov Ústavného súdu SR a ich záväznosť pre všeobecné súdy či iné orgány verejnej moci ešte nie je v podmienkach Slovenskej republiky samozrejmosťou dokazuje aj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. februára 2001 sp. zn. 3 To 4/2001.
- 4) preventívny charakter nálezu Ústavného súdu SR vyneseneho v tejto veci aj po prípadnej obnove práv.
- 5) povaha tejto sťažnosti, ktorá presahuje osobný záujem sťažovateľky, pretože sa týka všetkých potencionálne úspešných sťažovateľov i porušovateľov základných práv...

Vzhľadom na vyššie uvedené sťažovateľka navrhuje, aby Ústavný súd SR po predbežnom prerokovaní sťažnosti prijal sťažnosť na ďalšie konanie a po prerokovaní prijatej sťažnosti, zohľadniac aj utrpenú nemajetkovú ujmu, najmä stav neistoty a značnej

poníženosti vyplývajúci z nevykonania nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 (...) a uvedomujúc si, že túto nemajetkovú ujmu nie je možné dostatočne vykompenzovať opätovným konštatovaním porušenia článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj konštatovaním porušenia článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vydal tento

n á l e z

1) Okresný súd Bratislava IV nekonaním v konaní vedenom pod sp. zn. 15 E 195/2000 v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 a nevyplatením primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 18.000,- Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002, porušil základné právo M. H. na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru.

2) Okresný súd Bratislava IV nekonaním bez zbytočných prietáhov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 E 195/2000 v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 a nevyplatením primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 18.000,- Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002, porušil základného právo M. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru.

3) Okresný súd Bratislava IV nevyplatením primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 18.000,- Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 porušil základného právo M. H. vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pokojné užívanie majetku podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru.

4) Krajský súd v Bratislave, Ministerstvo spravodlivosti SR a Ministerstvo financií SR neposkytnutím efektívnej súčinnosti Okresnému súdu Bratislava IV pri vyplácaní primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 porušili základné právo M. H. na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru.

5) Krajský súd v Bratislave, Ministerstvo spravodlivosti SR a Ministerstvo financií SR neposkytnutím efektívnej súčinnosti Okresnému súdu Bratislava IV pri vyplácaní primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 porušili základné právo M. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru.

6) Krajský súd v Bratislave, Ministerstvo spravodlivosti SR a Ministerstvo financií SR neposkytnutím efektívnej súčinnosti Okresnému súdu Bratislava IV pri vyplácaní primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 porušili základné právo M. H. vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pokojné užívanie majetku podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru.

7) Okresnému súdu Bratislava IV prikazuje, aby pri výkone nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 neporušoval právo na súdnu ochranu a konal bez zbytočných prietáhov.

8) Okresnému súdu Bratislava IV prikazuje vyplatiť M. H. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 18.000,- Sk (slovom: osemnásťtisíc slovenských korún) priznané nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 so 17,6 %-ným úrokom z omeškania od 21. októbra do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

9) Krajskému súdu v Bratislave, Ministerstvu spravodlivosti SR a Ministerstvu financií SR sa zakazuje pokračovať v porušovaní práva M. H. na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru; ako aj práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na rozhodnutie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj práva vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR a práva na pokojné užívanie majetku podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru.

10) Krajskému súdu v Bratislave, Ministerstvu spravodlivosti SR a Ministerstvu financií SR prikazuje, aby Okresnému súdu Bratislava IV poskytli súčinnosť pri vyplácaní primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 18.000,- Sk priznaného nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 59/2002-25 z 10. júla 2002 so 17,6 %-ným úrokom z omeškania od 21. októbra do zaplatenia.

11) M. H. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 150.000,- Sk (slovom: stopäťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava IV povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

12) M. H. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50.000,- Sk (slovom: päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

13) M. H. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- Sk (slovom: stotisíc slovenských korún), ktoré je Ministerstvo spravodlivosti SR povinné jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

14) M. H. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50.000,- Sk (slovom: päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Ministerstvo financií SR povinné jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

15) Okresnému súdu Bratislava IV, Krajskému súdu v Bratislave, Ministerstvu spravodlivosti SR a Ministerstvu financií SR ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia M. H. v sume 16.300,- Sk (slovom: šesťtisíc tristo slovenských korún) advokátke Mgr. Z. K., PhD., do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet č. 262655541/1100 vedený v Tatra Banka, a. s., Bratislava.“

V sťažnosti z 24. októbra 2002, ktorá bola ústavnému súdu doručená 28. októbra 2002, sťažovateľka vychádzala z toho, že nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 59/02-25 z 10. júla 2002 nadobudol právoplatnosť 21. augusta 2002 a výrok tohto nálezu o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia sa stal vykonateľným 21. októbra 2002. Dňa 18. novembra 2002 však právna zástupkyňa sťažovateľky listom oznámila ústavnému súdu, že 11. novembra 2002 jej bol doručený uvedený nález s nasledovným potvrdením o právoplatnosti a vykonateľnosti: „Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť 12. 8. 2002. Výrok o priznaní finančného zadosťučinenia sa stal vykonateľným 14. 10. 2002.“ Právna zástupkyňa sťažovateľky zároveň požiadala ústavný súd, aby uvedené údaje o právoplatnosti a vykonateľnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 59/02-25 z 10. júla 2002 v podanej sťažnosti aktualizoval, čo ústavný súd aj uskutočnil.

V nadväznosti na sťažnosť sťažovateľky doručенú ústavnému súdu 28. októbra 2002 právna zástupkyňa sťažovateľky oznámila listom z 9. decembra 2002 ústavnému súdu ďalšie fakty, ktoré považuje za doplnenie podanej sťažnosti:

„Dňa 22. októbra 2002 – pokyn sudkyne adresovaný kancelárii na vyzvanie povinného, aby v lehote 10 dní oznámil súdu, či bola zapísaná do katastra zmluva o odkúpení bytu na Kuklovskej ul. č. 5 ...

Dňa 8. novembra 2002 – Okresnému súdu Bratislava IV došlo od povinného (bývalého manžela sťažovateľky) oznámenie o tom, že zmluva o odkúpení bytu č. 28 na Kuklovskej ul. č. 5 v Bratislave bola zapísaná do katastra...

Dňa 19. novembra 2002 – sťažovateľka podala návrh na vykonanie exekúcie o zaplatenie finančnej sumy vo výške 18.000,- Sk...

Dňa 26. novembra 2002 – Okresný súd Bratislava IV vydal exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie, ktoré bolo z Okresného súdu Bratislava IV expedované 29. novembra 2002 (exekučné konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. Er 1914/2002) a exekútorovi bolo doručené 5. decembra 2002...

Dňa 26. novembra 2002 – pokyn sudkyne pre kanceláriu na vytýčenie termínu pojednávania na 9. decembra 2002 o 8.30 hod.

Dňa 9. decembra 2002 – Okresný súd Bratislava IV uskutočnil pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavil povinný (doručenka sa súdu nevrátila). Po meritórnom prejednaní veci len so sťažovateľkou sudkyňa pojednávanie odročila na 16. januára 2003, s tým, že povinného dá predviesť políciou...“

Telefaxovým oznámením 20. decembra 2002 (po ktorom nasledovalo do troch dní identické podanie doručené poštou) informovala právna zástupkyňa sťažovateľky ústavný súd, že „sťažovateľka pani M. H. dňa 17. decembra 2002, t. j. po vyše dvoch mesiacoch od vykonateľnosti výroku o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia obdržala od Okresného súdu Bratislava IV sumu 18 000,- Sk.

V tejto súvislosti však poukazujem na fakt, že sťažovateľke neboli vyplatené trovy oprávneného, a to poplatok za vydanie poverenia súdnemu exekútorovi vo výške 500,- Sk a poplatok za overenie exekučného titulu vo výške 360,- Sk, na ktoré má nárok podľa § 200 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktoré si uplatnila

v návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 19. novembra 2002. Je chybou, že sudca Okresného súdu Bratislava IV trovy oprávneného, napriek ich uplatneniu si v návrhu, neuviedol v poverení vydanom 26. novembra 2002“.

Sťažovateľka listom zo 17. januára 2003 oznámila ústavnému súdu, že pojednávanie na okresnom súde vo veci sp. zn. 15 E 195/00 vytýčené na 16. január 2002 bolo odročené bez meritórneho prejednaní veci na 31. január 2003. Dôvodom odročenia pojednávania bola neúčast' odporcu, ktorého polícia nepredviedla, a to aj napriek tomu, že sudkyňa príslušný policajný orgán o predvedenie požiadala.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa ods. 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (*mutatis mutandis* I. ÚS 12/01).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch (...).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu (...).

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva (...).

K námietke porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namietala predovšetkým porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 15 E 195/00, pretože podľa sťažovateľky okresný súd *nezačal ihneď konať* v zmysle bodu 2 nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 59/02-25 z 10. júla 2002 (ďalej aj „nález“) a *nevyplatil* sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v zmysle bodu 3 nálezu vo výške 18 000,-- Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Pokiaľ ide o „nekonanie“ okresného súdu v zmysle bodu 2 nálezu, zo samotnej sťažnosti vyplýva, že i keď okresný súd nezačal ihneď konať vo veci sp. zn. 15 E 195/00, pretože v čase nadobudnutia právoplatnosti uvedenej časti nálezu, t. j. 12. augusta 2002, bol spis na lehote, kým sa uskutoční vklad vlastníckeho práva k bytu, v ktorom má sťažovateľka právo užívania, okresný súd však ochranu garantovanú v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľke neodmietol. Okresný súd vo veci sp. zn. 15 E 195/00, aj keď nie podľa predstáv sťažovateľky, ale dňa 22. októbra 2002, 26. novembra 2002, 9. decembra 2002 a taktiež 16. januára 2003 uskutočnil úkony, ktoré smerovali k odstráneniu jej právnej neistoty. Ústavný súd v tejto súvislosti už konštatoval, že postup v súdnom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu a aplikácia všeobecne záväzných právnych predpisov pri riešení konkrétnych prípadov sú záležitosťou všeobecných súdov. Ústavný súd preto dospel k záveru, že v tejto časti je sťažnosť v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená.

Čo sa týka nevykonania bodu 3 nálezu okresným súdom, z doplnenia sťažnosti z 9. decembra 2002 vyplýva, že sťažovateľka podala 19. novembra 2002 „návrh na

vykonanie exekúcie o zaplatenie finančnej sumy vo výške 18.000,- Sk“, teda využila právny prostriedok nápravy, ktorý jej okresným súdom nebol odmietnutý, a teda jej nebola znemožnená realizácia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj v tejto časti je jej sťažnosť v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená.

K námietke porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom

Podľa sťažovateľky okresný súd *nekonaním bez zbytočných prietahov* v konaní vedenom pod sp. zn. 15 E 195/00 v zmysle nálezu ústavného súdu a *nevyplatením* primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 18 000,-- Sk do *dvoch mesiacov* od právoplatnosti nálezu, porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 3/00). Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01).

Nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 59/02-25 z 10. júla 2002 v bode 2 výroku, v ktorom ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, sa stal právoplatným 12. augusta 2002. V uvedenom čase konajúca sudkyňa vo veci vedenej pod sp. zn. 15 E 195/00 čakala na vklad vlastníckeho práva k bytu, v ktorom má sťažovateľka

právo užívania. Dňa 22. októbra 2002 dala konajúca sudkyňa pokyn kancelárii na vyzvanie povinného, aby v lehote 10 dní oznámil súdu, či do katastra nehnuteľností bola zapísaná zmluva o odkúpení bytu na Kuklovskej ul. č. 5. Okresnému súdu Bratislava IV došlo od povinného (bývalého manžela sťažovateľky) oznámenie o tom, že zmluva o odkúpení bytu č. 28 na Kuklovskej ul. č. 5 v Bratislave bola zapísaná do katastra nehnuteľností 8. novembra 2002. Dňa 26. novembra 2002 dala konajúca sudkyňa pokyn pre kanceláriu na vytýčenie termínu pojednávania na 9. december 2002. Dňa 9. decembra 2002 sa vo veci sp. zn. 15 E 195/00 uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 16. január 2003 s tým, že povinný bude predvedený políciou. Keďže polícia nepredviedla odporcu na ostatné pojednávanie, pojednávanie bolo odročené na 31. január 2003. Je teda evidentné, že od 22. októbra 2002 doposiaľ boli na okresnom súde v posudzovanej veci uskutočnené úkony, ktoré smerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky.

Napriek tomu, že v danej veci nebol postup okresného súdu bez prietáhov, najmä od 12. augusta 2002 do 22. októbra 2002, t. j. dva mesiace a 10 dní, podľa názoru ústavného súdu ho nemožno s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu považovať za porušenie tohto práva sťažovateľky. Nebola to totiž uvedená nečinnosť okresného súdu, ktorá sa v rozhodujúcej miere podieľala na tom, že došlo k vytvoreniu procesnej prekážky brániacej odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v konaní pred okresným súdom nachádzala. Je nesporné, že k prietahom v tomto období prispel katastrálny úrad, na ktorom došlo ku vkladu vlastníckeho práva k predmetnému bytu až po siedmich mesiacoch. V tomto kontexte sa v danej veci lehota cca dvoch mesiacov nečinnosti okresného súdu, ktorá je síce neprípustná, nejaví ústavnému súdu ako zbytočný prietah v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vo veci zaplataenia 18 000,-- Sk sa stal nález ústavného súdu vykonateľným 14. októbra 2002. Sťažovateľka v tejto veci podala návrh na výkon rozhodnutia 19. novembra 2002, pričom okresný súd vydal poverenie na vykonanie nálezu ústavného súdu 26. novembra 2002. Dňa 17. decembra 2002 bola sťažovateľke od okresného súdu doručená suma 18 000,-- Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

K námietke porušenia čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 protokolu č. 1 dohovoru okresným súdom

Sťažovateľka tiež namietala, že okresný súd porušil jej základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 protokolu č. 1 k dohovoru tým, že v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu sťažovateľke nevyplatil primerané finančné zadosťučinenie vo výške 18 000,-- Sk.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv alebo slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv a slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

Sťažovateľka namietala porušenie uvedených základných práv, pričom tieto práva si dňa 19. novembra 2002 uplatnila aj cestou súdneho exekútora, preto ústavný súd podľa § 25 zákona o ústavnom súde nemá právomoc konať a rozhodovať v tejto záležitosti.

Z rovnakých dôvodov nevyhovel ústavný súd ani návrhu sťažovateľky, ktorým žiadala *prikázať* okresnému súdu vyplatiť sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 18 000,-- Sk priznané nálezom ústavného súdu so 17,6 % úrokom z omeškania od 14. októbra 2002 do zaplatenia, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

K námietke porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 48 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 protokolu č. 1 k dohovoru krajským súdom, ministerstvom spravodlivosti a ministerstvom financií

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd, ministerstvo spravodlivosti a ministerstvo financií porušili čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 48 ods. 2, čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 protokolu č. 1 k dohovoru tým, že *neposkytli efektívnu súčinnosť* okresnému súdu *pri vyplácaní primeraného finančného zadosťučinenia* v zmysle nálezu ústavného súdu.

Je nepochybné, že označené subjekty neboli, resp. nie sú účastníkmi právneho vzťahu založeného na základe nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 59/02-25 z 10. júla 2002, teda nie sú nositeľmi konkrétneho práva či povinnosti vyplývajúcej z tohto nálezu. Keďže ústavný súd v danom prípade nezistil priamu súvislosť medzi namietaným postupom orgánov štátu a základnými právami alebo slobodami, porušovanie ktorých sťažovateľka namietala, jej sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Z rovnakých dôvodov nevyhovelo ústavnému súdu ani návrhu sťažovateľky, ktorým žiadala *prikázať* krajskému súdu, ministerstvu spravodlivosti a ministerstvu financií, aby okresnému súdu poskytli súčinnosť pri vyplácaní primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 18 000,-- Sk priznaného nálezom ústavného súdu so 17,6 % úrokom z omeškania od 14. októbra 2002 do zaplatenia.

K návrhu sťažovateľky podľa čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala popri vyslovení porušenia označených základných práv aj rozhodnutie o tom, aby ústavný súd

- *prikázal* okresnému súdu, aby pri výkone nálezu ústavného súdu neporušoval právo sťažovateľky na súdnu ochranu a konal bez zbytočných prietáhov;

- *zakázal* krajskému súdu, ministerstvu spravodlivosti a ministerstvu financií pokračovať v porušovaní práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na rozhodnutie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 protokolu č. 1 k dohovoru;
- *priznal* z titulu primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k okresnému súdu sumu 150 000,-- Sk;
- *priznal* z titulu primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu ku krajskému súdu sumu 50 000,-- Sk;
- *priznal* z titulu primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k ministerstvu spravodlivosti sumu 100 000,-- Sk;
- *priznal* z titulu primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k ministerstvu financií sumu 50 000,-- Sk.

V zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov. V zmysle odseku 4 citovaného ustanovenia môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Z uvedeného vyplýva, že oba výroky sú viazané na vyhovenie vo veci samej. Keďže v predmetnom prípade ústavný súd vyslovil, že základné práva, ktorých porušenie sťažovateľka namietala, porušené neboli, uvedené návrhy sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené dôvody rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2003